

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K.
Pol leta 6 K.
Četrť leta 3 K.
Mesečno 1 K.

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 8.

Maribor, dne 22 januarja 1913.

Letnk V.

Delazmožnost deželnega zbora.

V graškem namestništvu se vršijo ta teden pogajanja za delazmožnost deželnega zbora. Slovenski zastopniki pri pogajanjih so izjavili, da so za redno delovanje deželnega zbora, toda samo pod pogoji, ki so jih stavili že pri prejšnjih pogajanjih. Podajemo iz predlogov slovenskih zastopnikov, ki bi naj služili zopet kot podlaga za vsa pogajanja, najvažnejše točke in sicer:

Odredbi avtonomnih oblasti in c. kr. vlade, ki so naravnost naperjene proti Slovincem in vzbujajo pri njih največjo nezadovoljnost, se morajo ustaviti in popraviti. Nečuden je v tem oziru dogodek, da se je odpustil komaj sprejeti pomožni uradnik deželnega knjigovodstva, ko se je dokazalo, da je slovenske narodnosti. Sploh deželni odbor noče pri deželnih zavodih nastavljal petentov, o katerih pravočasno izve, da so Slovenci.

Kar se c. kr. vlade tiče, je njeno postopanje v gornjeradgorskem okraju, kjer izročča večino slovenskega prebivalstva v roke nemške manjšine, nezaslišano in je nujna potreba, da se razmere sanirajo. Istotako se kvalificira tudi njeno postopanje zaradi ustanovitve slovenske šole v Studencih pri Mariboru.

Večina štajerskega deželnega odbora in s tem tudi večina deželnega zbora, stoji na stališču, da ne sme noben zaveden Slovenec biti v deželni službi nastavljen. Zato ni nobenega Slovence v sekretariatu in deželnem knjigovodstvu. A tudi pri drugih uradih: pri blagajničnem, stavbenem, železničnem, pomožnem itd. uradu so Slovenci že v naprej izključeni. Iste razmere vladajo na šolskih zavodih, kakor na vseh deželnih dobrotvornih in sanitetnih zavodih.

Vsled tega terjajo Slovenci z vso odločnostjo, da se v bodoče pri imenovanju deželnih uradnikov postopa po dejstvenem razmerju obeh narodnosti in se v to svrhu določi pravičen ključ.

Nasproti slovenskemu šolstvu se postopa zlovoljno, da, naravnost sovražno. Glede meščanskih šol se slovensko prebivalstvo sistematično in namenoma zapostavlja. Doslej se ni še niti ena slovenska meščanska šola ustanovila, čeprav je za to prosilo že več šolskih občin.

PODLISTEK.

Konec Jernačeve skrbi.

(Dalje.)

„Poldne je že, Marjana. Hitive, kosci bodo že kmalu doma in medve še nič v skledi nimave.“

Marjana je prišla iz sobe, ko je videla stopati Jernača mimo okna. Vsa je bila razburjena in zmedena. Temnoplavi lasje so ji viseli po ramenih, klasično visoko čelo je bilo nagrbano in prej krasno ovalno lice namrdnila je nekam jezno. Videla se je na njenem licu prava razburjenost.

„Moj Bog, Marjana, kaj ti pa je vendar?“ vskliknila je prestrašena mati, ko je videla hčerko vso potrto.

„Nič, nič, mati“, je naglo z žalostnim glasom odgovorila Marjana in pripravljala razne posode iz sklednika.

„Pa vendar, kaj si tako upadena?“ nadaljevala je mati in stresala iz piskra fižol v skledo.

„Eh, kaj mi je, nič mi ni“, odgovorila je v drugič z zamolklim glasom Marjana in nesla polno skledo zabelenega fižola na mizo.

„Kaj ti ni všeč Matevž. Saj je priden in varčen. Boljšega ti vendar ne morem preskrbeti, kakor je on.“

„Dobro, dobro, mati. Vprašajte le še Štrekalovo Micko.“

„I no, saj je sedaj morda boljši. Le vesela bo di, da te še ni pozabil. Oni, kaj ne, Vodopivčev? Ta bi bil za tebe. Kaj ne veš, da se dijak redko zmeni za deklice? On samo zna govoriti, a srce je pa daleč proč. Saj tudi ti nisi za gospo. Ona iz Fužin, da, le ona naj se ga oprime“, tolažila je prijazno mati Marjanko.

Marjana je postala rudeča v lice, kakor bi jo kdo s krvjo polil, ko je čula besedo „Vodopivčev.“ In neka sramota se je pokazala na obrazu. Videla ni,

Take razmere se ne morejo dalje trpeti, naše ljudstvo se ne da še nadalje tlačiti. Jasno je iz vsega tega razvidno, da nemška večina v deželnem zboru slovenskemu narodu na Štajerskem namenoma in dosledno odreka najpotrebnejše pogoje za njegov kulturni in gospodarski obstanek.

Take razmere se morejo odpraviti le, ako se deli najvišja šolska oblast v deželi. Da je taka delitev možna, dokazuje nam Češka, kjer obe sekciji blagosodno delujeta.

Na polju deželnega gospodarstva je potrebna ustanovitev deželnega kulturnega sveta z dvema narodnima sekcijama. Tudi v tem oziru imamo že vzgled na Češkem in drugod, kjer sekcije vzorno delujejo.

Kar se tiče slovenskih zahtev glede cest, železnice, regulacij, podpor za vinogradništvo itd., so podali slovenski zastopniki zopet obsežen seznam, katerega bomo še priobčili.

Omeniti še je, da so zastopniki Slovenskega kluba zahtevali tudi, da se jezikovna raba pri avtonomnih uradih po načelih enakopravnosti in potrebe uredi.

Toliko o slovenskih zahtevah pri pogajanjih, ki so se stavile sedaj leto za letom. Z ozirom na to objavo nam gotovo ni treba izgubiti besede proti insinucijam liberalcev, da je S. K. Z. brez programa v obstrukcijskem boju. Naša stranka, kakor se razvidi, ima jasen načrt, le liberalna stranka je brez programa in načel.

„Narodni dom“ v Gradcu.

Nemški Gradec je v nevarnosti. V petkovi seji graškega občinskega sveta se je zgodilo to razkritje. Občinski svetnik Haid — mimogrede omenjeno deželni uslužbenec — je stavil predlog, naj čez glavo zadolženo graško mesto zviša svoj vsakoletni prispevek za nemško-nacionalne namene od 2000 K na 3000 K. Utemeljeval je svoj predlog s tem, da je kazal na prodiranje Slovencev v Gradcu samem: v graškem orfeju je rabil nek natakarslovenske reklamne listke kot računске listke in v Prokopi-ulici je prešla stara nemška hiša v slovenske roke, ki so napravili tam cel „Narodni dom.“ Če Slovenci tako intenzivno in sistematično delajo, morajo tudi Nemci svoja bojna dru-

kaj bi na materine besede odgovorila. Rešila se je iz te neprilike, ko je vstopila Urška z jerbasom na glavi v vežo in z njo nekaj koscev.

„Dober dan, Mica“, pozdravil jo je precej glasno Šprajc, najstarejši koscev.

Naša Korenovka je imela toliko dela, da še odzdraviti ni utegnila, kaj še le kosce spremiti k južni. Zato je ta posel prevzela Marjana.

Možato so posedli kosci za debelo črešnjevo mizo. Pomolili so k Bogu in potem jeli marljivo klepati z žlicami po skledi.

Marjane ni bilo pri mizi, ker je šla po Katro k Mrakovim.

Komaj se je vrnila, bili so kosci s prvo skledo že gotovi. Zato je morala Urška nadomestiti z drugo, ki je bila polna zabeljnikov.

„Kaj te je skleda vgriznila?“ podražil je Smrgod brhko Urško, katera je vtresla obe roki in pihala palec na levi roki.

„Eh, spēkla sem se palec“, zamrmrala je nevoljno Urška in sedla k mizi.

„Bo že zdravo, predno Kolarjev Francelj pride iz Hrvaškega“, ponorčeval se je smeje Skebetov Luka in je hote sunil s komolcem tik njega sedečega Antovkoga Jožeta in pogledal Urško.

„Ga že ima morda? Kedar sta se pa seznanila s Kolarjevim? Primaruha, Urška, ti si pa hitra“, se je šalil Krulčev Lovro, ki je nekam hitro pogledal na sedeče sodruge okoli mize.

„Da sem vam ljubi že cel dan trobiti eno in pa isto o tem Kolarjevem, kar ni res“, hudovala se je Urška in hotela od mize.

„Počakaj, Kolarica, da odmolimo“, rekel je Skebe, „potem pa gremo vsi.“

Na to šalo udarili so kosci v smeh.

Kocmanov Nace je opazil Urško, da ji je hudo, zato jo je rešil iz zadrege. Položil je žlico na mizo in kmalu za njim še tudi vsi tovariši. Odmolili so in se podali zopet na delo.

štva izdatnejše podpirati, to je bil smisel Haidovega zaključka.

Dvoje značilnih dejstev je, ki se nam vsiljujejo, ko preišljujemo o tem Haidovem govoru. Prvič: več kot vestna skrb Nemcev, da ohranijo povsod svoje posestno stanje. Ta vestnost gre že tako daleč, da postanejo Nemci magari celo smešni, kakor kaže razpravljanje o slovenskih računskih listkih v tako odlični korporaciji, kakor je graški mestni zastop. Kako smo mi Slovenci v tem oziru malomarni in kako je naša narodna obramba površna. Naši narodni nasprotniki nas preženejo iz enega mesta za drugim, kos za kosom odtrgajo od našega narodnega telesa, a mi se še komaj ganemo. Ko so rane že tako občutne, da bi skoraj izkrvaveli, še le začnemo misliti na obrambo, pri kateri smo pa navadno počasni, nerodni in velikokrat kaznjivo lahkomišelnji. Da bi pa tako natančno pazili na pravice svojega jezika, kakor Nemci, ki se že tako silno zgražajo nad računskimi listki, ki jih je natakarslovenski sprivil na dan, to nam ne pride še na misel. Bog ne daj, da bi se pri tem vprašanju spuščali v privatno občevanje posameznika. Kako malo pazimo v tem oziru na svojo narodno čast, kako nešetokrat grešimo, je naravnost v nebovpijoče. Ne. Še če pogledamo v pisarne naših narodnih občinskih zastopov in drugih javnih korporacij, vidimo mnogokje tako malo narodne doslednosti, da bi se morali zgražati. O občevanju posameznikov, kakor tudi raznih korporacij z najrazličnejšimi našimi uradi, ki navadno nikjer ne marajo prikriti svojega ponemčevalnega kopita, je boljše, da molčimo, ker je prežalostno. Zaključimo: Haidov nastop v graškem občinskem svetu naj bi bil nam več kot samo opomin, naj bi nam bil migljaj s kolom, kako moramo braniti čast svojega jezika in svojo narodno posest. Dela nas čaka obilo, če se hočemo poljšati.

Drugič: „Narodni dom v Gradcu.“ Krilate besede, ki vzbude v vsakem zavednem Slovincu dokaj ponosa. In niso brez resničnega jedra, ker imamo v Gradcu res nekako narodno ognjišče in zavetišče, nekak „Narodni dom.“ Pred približno dvema letoma je kupila družba sv. Marte v Prokopi-ulici staro graško hišo, v kateri je tudi gostilna „Andrej Hofer.“ Ta hiša je postala pravi ljudski dom slovenskega življa v Gradcu. V njej so našla gostoljubnega prostora raz-

Urški se je to dopadlo in zato mu je bila tudi hvaležna.

III.

Lep popoldan je bil. Nebo je bilo čisto kot ribje oko in solnce je tako prijazno sijalo na lepo Krško dolino, kakor že dolgo poprej ne. Vse se je veselilo, ker je celo jesen kazalo, da bode lepo na božič.

Veselil se je nenavadno tudi stari Jernač, ker je upal, da ugleda kmalu zaželjenega sina. Napravljaj se je danes hitreje, kakor je bila sicer njegova navada. Obšel se je v nove, črne, irhaste do kolena, segajoče hlače, v baržunast, temno-zelen telovnik, ki je bil okinčan od vratnika pa skoz po prsni dole z debelimi, srebrnimi gumbi. Na nogah je imel skorje do kolen in na glavi širok črn ferkelčar, ki je bil na tri vogle zmečkan. Okoli vrata mu je visela majokasta ruta, ki mu jo je še ranjka kupila na sejmu v Žužembregu, predno sta si prisegla na večno. Ogrnil se je s plaščem, katerega je imel pri proki.

Tako oblečen in s palico oborožen krenil jo je na pot proti Ivančni gorici, da sprejme ljubijenega in tako težko pričakovanega Matevža.

Naglo je stopal po bližnici skozi Plešivce in je kmalu prisopil na veliko cesto. Pospetil je korake, da je še pred peto uro dospel na kolodvor, kjer je imel izstopiti Matevž.

Hlapon je prižvižgal in pripeljal dokaj tujecev. Vse je bilo živo na kolodvoru, tako da Jernač na prvi pogled ni mogel vseh ljudi pregledati.

Iz množice ni spoznal takoj sina, ki je s trdim klobukom na glavi stopal počasi proti izhodu.

Jernač se je oziral po ljudeh. Čakal je pred izhodom v velikih skrbeh in ni spoznal Krznarja iz Stranske vasi, ki mu je namignil na sina.

Pripognjenega vratu se je žalostno obrnil Jernač naravnost proti domu, ko mu je hlapon odpihal izpred nosa. Že je bil par sto korakov oddaljen od kolodvora.

(Konec prih.)

na naša društva kakor: akademično društvo „Zarja“, društvo „Kres“, družba sv. Marte, Orli, Dekliška zveza itd. Haidov napad na to hišo naj bi bil za nas vspodbuda, da bi se še bolj pogosto in v večjem številu zbirali pod njeno streho. To velja za graške Slovence. Za druge Slovence, ki prihajajo v Gradec, pa naj velja načelo, da gredo pogledat naš „Narodni dom.“ V tujem, sovražnem mestu se človek dobro počuti pod prijateljsko streho, sprejet od domačih ljudi. Naj ve cela Slovenija, da imamo v Gradcu lastno ognjišče, okrog katerega se zbirajo graški Slovenci, da ne vtonejo v nemškem morju in od katerega se razliva blagodejna toplota prave izobrazbe in narodne zavednosti. Hiša v Prokopi-ulici v Gradcu je naš naj-severnejši narodni otok. Skrbimo, da bo stal trdno, da bo luč, ki prihaja iz njega, kazala pravo pot neštevilnim množicam, ki so krenile iz domovine v temno, neprijazno tujino!

Deželni šolski svet v Gradcu se ne ravna po zakonu.

Zakon z dne 8. svečana 1869, veljaven za vojvodino Štajersko, našteva, kaj spada v delokrog dež. šolskega sveta. V njem ni nobene določbe, da bi bil upravičen izdajati naredbeni list ter zapovedati, da mu ga morejo plačati krajni šolski sveti. In vendar je deželni šolski svet štajerski to storil. Začel je isti namreč z novim letom 1913 / izdajati / za Nemce „Verordnungsblatt“ za 5 K, za Slovence pa nemško-slov. „Verordnungsblatt — Naredbeni list“ za 7 K ter je kratkoma zapovedal, da ga morajo vsi krajni šolski sveti še v tem mesecu plačati.

Ravnokar omenjeni zakon pravi v 2. točki § 27, da spada razglaševanje šolskih zakonov in naredb v delokrog okrajnih šolskih svetov. Odkod si torej lasti deželni šolski svet pravico, to razglaševanje vzeti v svojo roko, prikrajšati okrajne šolske svete na njihovih pravicah ter se podajati v tiskovna podjetja na račun davkoplačnikov? On računa na nezavednost in nevednost krajnih šolskih svetov ter na mlačnost okrajnih šolskih svetov.

Okrajni in krajni šolski sveti naj vložijo takoj pritožbe na e. kr. naučno ministrstvo, naj list vrnejo ter mu odrečejo plačevanje naročnine. Opozarja se, da se morajo te pritožbe vložiti pri deželnem šolskem svetu, sicer se zavrnejo.

Tudi okrajni šolski sveti nimajo pravice izdajati naredbenega lista proti naročnini; oni dobe od države svoj prispevek, smeli bi torej to storiti k večjemu brezplačno, to je: na svoj račun.

Ravnanje deželnega šolskega sveta ni postavno, če mu pojdejo „toldni“ na lim, naj gredo, Slovenci bodimo zavednejši ter čuvajmo svoje žepce pred to graško grabeljivostjo, a sebe in svoj jezik pred nemškim zasmehovanjem, češ, glejta ga, slovenski jezik, on ne more hoditi brez „bergelj“!

Zavrnilo dež. šolski svet v njegove po zakonu mu določene meje!

Med vojsko in mirom. Turčija se udaja.

Mir zagotovljen — tako se glase najnovejša poročila. Turčija še ni odgovorila na kolektivno noto velesil, vendar se z gotovostjo pričakuje, da bo njen odgovor dovoljen. Sicer Turčija / še ne bo sprejela predlogov velesil, vendar bo njen odgovor tak, da se bo dalo o njem naprej razpravljati. S tem bo dobila turška vlada priliko, da bo lahko pripravila javnost na zadnje, najhujše udarce. Kakor smo mi ves čas trdili, Turčija ni več sposobna, da bi nadaljevala vojsko. Glavni vzrok je: popolno pomanjkanje denarja; saj še uradnikom ne more plačati. Dokler je bilo upanje, da se velesile ne bodo sporazumele, je za to turška vlada pripustila, da je bilo časopisje bojovito. Kakor hitro je pa prišla kolektivna nota, je Kiamil udušil vse bojovitosti in zagrozil vsem, ki bi hoteli hujskati. Turška vlada je uvidela, da je osamljena, da mora zato skleniti mir, ker za vojsko ne dobi denarja nikjer. V tem oziru je zelo značilno sledeče poročilo iz Carigrada:

„Glasovi časopisja in državnikov kažejo, da se sme pričakovati ugodnega odgovora na kolektivni korak velesil. Finančno ministrstvo upa, da bo do četrtka izplačalo uradnike, kar pomenja, da računata porta s tem, da bo z zadovoljivim odgovorom dobila pri otomanski banki predujem.“

Med Rumunijo in Bolgarijo se razmerje tudi boljša. Računa se s precejšnjo gotovostjo, da bo Bolgarija, ki bo dobila Odrin, rade volje pripravljena odstopiti Rumuniji Silistrijo. Nemški listi celo zatrjujejo, da vplivata v tem smislu v Sofiji Nemčija in Avstrija: ker dobi Bolgarija Odrin, naj dobi Rumunija Silistrijo. Pogajanja se vrše še neprestano dalje, a vendar so vsi glasovi optimistični. Odločitev pade gotovo v kratkem, nekatera poročila pravijo, da že — danes!

Danes se v Londonu zopet zbere konferenca veleposlanikov. Bavila se bo v več vršah z delimitacijo Albanije. Posvetovanja se bodo vršila — tako se poroča iz Berlina — na podlagi načrta, ki ga predloži trozveza. Ob enem predložijo konferenci tudi balkanske države svoje zahteve. Te se gibljejo v obsegu, ki ga prinaša „Slovenčev“ poročilo. Da bi Črnagora

zahtevala Prizren, kakor pravijo razni nemški listi, ni res.

O bojih med Grki in Turki prihajajo vedno nova poročila. Tudi po teh so bili Turki na morju pred Dardanelami tepeni. V podrobnosti se pa ne spleča spuščati, ker si zelo nasprotujejo. Ob enem se poroča, da se Grki pripravljajo na splošen napad na Janino. Za utrdbo Bizami se že vrše boji.

Delimitacija Albanije.

Določitev mej bodoče Albanije povzroča diplomatom veliko skrbi. Reunija poslanikov v Londonu se ravno v teh dneh peča z določitvijo albanskih meja. Poročevalec „Slovenca“ poroča, da so predloženi konferenci poslanikov, kakor izve on iz avtentičnega vira, trije projekti:

Črnogorsko-srbski projekt.

Od izliva reke Matja pod Lešom teče meja malo ob reki navzgor do tja, kjer se Matja drugi cepi — blizu kraja Pedana; tu se loči od Matje ter drži v severni meri preko gore Kalmeti in od tod severno-vzhodno, sledeč neprestano razvodni črti, ki jo tvorijo: na eni strani Drim do združenja Črnega in Belega Drima in od tod Črni-Drim do Ohridskega jezera, na drugi pa obrežne reke od Matje do Skumbe, tja do gore Kamna. Od tod gre nekaj časa zapadno, se obrne kmalu proti jugu, prekorači reki Devol in Beratit, na kar se začne zavijati jugo-zapadno preko reke Vogima ter teče nato v loku preko gor Lusati in Laugara nekako do srede južne obali Valonskega zaliva. Ta meja se nikjer ne dotika Drima, Črnega Drima in Ohridskega jezera.

Avstrijski načrt.

Meja drži od sedanje črnogorske meje na južnem bregu Skadrskega jezera naravnost preko jezera do severnega brega pri kraju Strbec, od tod ob neki mali reki v severovzhodni smeri čez Obricivrh, Proketo Planino in Severne Albanske planine ter se malo pod Pečjo obrača zapadno do Belega Drima, to nekako pri Novem Selu. Od tod sledi Belemu Drinu nekako do kraja Salči, kjer prekorači reko in se obrača zopet vzhodno do Šardaga, kjer zavije proti jugu med Malo reko in Radišico do njunega združenja in izliva v Črni Drin (Dibar ostane albanski), in ob Črnem Drinu (izločivši mesto Strugo od Albanije), do Ohridskega jezera. Nato od vzhodnega konca južnega jezerskega brega do jezera Malik, od kjer sledi reki Devol do izvira, od tod čez gorovje Dramos, reko Zuzel, goro Susnica ter se zavije okoli Konice, ki ostane albanska, jugo-zapadno do reke Kalamos, ki ji sledi do izliva v Jadransko morje.

Projekt provizorične albanske vlade.

Meja se začneja na severnem obronku Moke Planine na sedanji vzhodni črnogorski meji ter drži do reke Ibar, tako da je Rožaj albanski, sledi reki Ibar do Mitrovice, obide to mesto, seveda kot albansko, ter drži po gorah proti jugo-vzhodu, tako da pušča Vučitrn, Prištino in Gilan albanski. Pri Gilanu se zavije proti jugo-zapadu do Kačanliia, kjer se zavije zopet proti vzhodu tja do Kumanova, tudi albanski, ter sledi rekama Pčinja in Vardar do Velesa albanski. Od tod drži skoraj čisto južno do Broda ob reki Črna, tako da sta Prilep in Bitolj pa Lerin albanski. Južno od Lerina se pa obrne proti zapadu do Beglista ob reki Devol, kjer se dotakne meje avstrijskega projekta, od tod teče v južni smeri naravnost do grške meje vzhodno od Mecova.

Meje Nove Srbije.

Belgrajska „Tribuna“ javlja, da je izvedela iz povsem zanesljivega vira, da je bolgarska vlada določila mejo tako, da bi Srbiji pripadlo vse Ohridsko jezero; meja bi tekla zapadno od Moke planine do meje bodoče Albanije, južno ob reki Črni med Ohridskim in Prespanskim jezerom. Od tu bi meja tekla preko Galiče do Resne, od Resne v pravi črti pod Gopesom preko Seliške planine na Črno Reko med Gatiščem in Zvonikom ob Črni do izliva Črne v Vardar. Glede meje od tu naprej sta dve kombinaciji: da bi Srbom pripadel Veles s polovico Ovčjega polja, ali pa, da bi Veles pripadel Bolgariji, Srbiji pa vse Ovčje polje s Kratovom in Krivo Palanko. Obstoji še tretja kombinacija, da bi Srbija dobila koridor med Grško in Bolgarsko od Ohridskega jezera do Soluna. Bolgarska vlada želi na najboljši način izvesti to razdelitev in navedene meje so, kakor se zatrjuje, najmanj, kar bo dobila Srbija. Kar se tiče razdelitve ozemlja s Črnogoro, se zatrjuje, da bo meja med Srbijo in Črnogoro tekla od bosanske meje ob reki Lim do Brodrevca, od tu preko Pestara do Peči, ki pripade Črnigori in mimo Djakovice, ki pripada Srbiji, naprej do albanske meje.

Rusija grozi Turčiji.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Carigrada, da je ruski veleposlanik v Carigradu, Giers, v zadnjih dneh dvakrat portu nujno nasvetoval, da naj nemudoma ugotovi zahtevam kolektivne note velesil, ker bi v slučaju obnovitve vojne Rusija ne mogla vzdržati še svoje nevtralitete.

Solun nevtralno mesto.

Poslanec Jankovič priobčuje v „Tribuni“ predlog, naj Solun postane „kondominium“ vseh zaveznikov. Kdorkoli bi izstopil iz Balkanske zveze, bi izgubil vse pravice v Solunu. Solun torej naj postane garancija zveze in svobodno pristanišče brez carine. Mestu naj se da 2000 kvadratnih kilometrov okolice. Polotok Kalkidika naj postane nevtralen cerkven teritorij pod neposrednim protektoratom vseh pravoslavnih držav.

Konkordat Srbije z Vatikanom.

Te dni odpotuje specialni srbski delegat v Rim, da se ondi z Vatikanom pogaja o konkordatu. Srbija hoče priznati katoličanom najširšo versko svobodo, a zahteva, da Avstrija izgubi katoliški protektorat nad Albanci.

Položaj v Carigradu.

Turški listi pišejo o skupni noti velevlasti zelo rezervirano in jo razlagajo tako, da vsebuje grožnjo Evrope.

„Ikdam“ sodi, da se bo morala turška vlada, ko bo odgovorila, ozirati na nevarni položaj Turčije, ki v slučaju, da se bo vojna nadaljevala, ne bo imela opraviti le z balkanskimi zavezniki, marveč tudi z alirano Evropo. Če hoče Turčija slediti svetom velesil, se morajo potrebni diplomatski koraki hitro narediti, ker bi bile velevlasti, če med časom dolgotrajnih korespondenc Odrin pade, odvezane vsake obzirnosti nasproti Turčiji, ki bi bila novim nevarnostim izpostavljena. Spor naj se poizkuša poravnati, dokler so velevlasti še vezane na svoje obljube. Ne sme se slediti srcu, marveč pameti.

„Sabah“ objavlja izjavo nekega neaktivnega turškega diplomata, ki je izjavil: V tistem trenutku, ko so velevlasti svojo noto vložile, je beseda nevtralnost izgubila svoj pomen. Nevtralnost je do zdaj ovirala delovanje diplomacije, korak velesil pa je to načelo prekucnil.

Poskusi z zaplenjenimi turškimi topovi.

V Kragujevacu so se te dni vršile poskušnje v streljanju z zaplenjenimi turškimi topovi. Vspehi tega streljanja so bili sijajni. Topovi so na daljavo 4800 m vselej točno zadeli določeni cilj.

Jovanovič v Belgradu.

Iz Belgrada poročajo, da je dospel poslanik Jovanovič tja, da poroča o vseh pogajanjih z merodajnimi dunajskimi krogi, ki so merila na to, dati inicijativo za novo prijateljsko in zaupno razmerje med obema državama. Jovanovič je izjavil, da so ga merodajni krogi na Dunaju pač prijazno sprejeli, njegove predloge pa so hladno in z rezervno poslušali. To je vzbudilo v srbskih vladnih krogih razočaranje ter napravilo vtisk, da hoče ostati Avstrija rezervirana, dasiravno je napravila nekaj koncesij glede severnih mej Albanije. Srbija upa, da njeni zavezniki tako dolgo ne bodo demobilizirali tudi po sklenjenem miru, dokler ne bodo vsa Srbijo zadevajoča vprašanja glede bodočih mej Albanije definitivno uravnana.

Umiranje Arnavtov.

„Riječki Novi List“ priobčuje sledečo zanimivo vest, ki mu je dospel iz Belgrada:

Neki stotnik je pripovedoval:

Ko so srbske čete začele pri Arnavtih pobirati orožje, so Arnavti oddajali orožje z veliko marljivostjo. Srbi so bili prepričani, da so pobrali vse orožje. V nekem velikem selu pa se je zdelo neko sumljivo dejstvo, da Arnavti umirajo kakor muhe v jeseni. In vsake toliko časa se je pomikal kak sprevid proti pokopališču. Čudno je bilo to, ker v vasi ni bilo nikake nalezljive bolezni in kolikor so se mogli Šumadinci sporazumeti z Arnavti, so pač sklepali popolnoma naravno in priprosto:

— Kaj ti je človek? Kakor piščanec. Zaziblje se, prevrne se in umre.

Že so začeli obžalovati Arnavte. Posebno če so še priredili Arnavti kak veličasten pogreb, se je pa zbraja cela vas in je potem jokala in tulila.

V srbski vojski ni pijančevanje, toda nekega dne se je prigodilo, da je obstal pred takim arnavtskim pogrebom srbski podnarednik, ki se ga je precej nasrkal.

Podnarednika je zmotil vrag in je začel:

— Kaj je dobrega, ljudje?

— Kaj naj bi bilo dobrega? Ubilo nas je to dobro, — mu je odvrnil neki Arnavt, ki je znal slučajno srbski.

— Ali je bil zelo dober človek? — je povpraševal podnarednik.

— Zelo! —

Podnarednik je začel, kakor je bil pijan, jokati na ves glas.

— O, o, o, ljudje božji! Dober človek, praviš, da je bil?

— Zelo dober. — ponavljajo Arnavti, vsi na en glas.

— Tudi jaz sem vam dober človek — je pridjal pijani podnarednik nato — in rad vidim dobre vaše ljudi. —

Sprevid, ki se je bil ustavil, je nato nadaljeval svojo pot. Vojaki so, kolikor so pač mogli, zadrževali podnarednika, da ne bi napravil v svoji pijanosti kakoga izgreda.

Toda njemu je kar nenadoma padlo nekaj v glavo. Iztrgal se je vojakom iz rok, stekel za pogrebci, jih došel in se postavil pred nosila.

— Spustite na tla! — je kratko zaukazal nosilcem.

Spustili so krsto na tla.

— Odpri! Hočem videti tega vašega dobrega človeka. Hočem ga poljubiti. Jaz imam rad dobre ljudi. —

Ubogi Arnavti so se pa branili na vse mogoče načine.

— Greh bi bil to — so ponavljali oni, ki so še znali srbski.

— Vzdigni pokrov, če ti pravim! Ali si me razumel? — je zakričal podnarednik.

Prestrašeni Arnavti (so pobesili roke in niso razumeli.

Pijanemu podnaredniku se je pa stvar zazdela preneumna. Prijel je za svojo puško in udaril s kopitom po krsti. Krsta se je razsula, iz nje pa se je vsula cela kopa — pušek.

Arnavti so se kar v trenutku razkropili na vse strani.

Ko so odšli srbski vojaki na pokopališče, so našli povsod zakopano veliko množino orožja. Vse pokopališče je bilo polno orožja.

Od tedaj pa Arnavti niso več umirali kakor — muhe.

Politični pregled.

Državni zbor.

Državna zbornica bo imela še le dne 27. t. m. svojo prvo plenarno sejo v tem letu. Na mesto plenuma pridno zboruje sedaj več odsekov.

Na včeraj dne 21. t. m. je bil sklican narodno-gospodarski odsek. Vlada je predložila odseku zakon o osnutju splošnega kreditnega zavoda za pridobitne in gospodarske zadruge. Dr. Krek je odseku podal svoj referat. Češki poslanci so pa zavzeli nasprotno stališče in mladočeh dr. Franta je predlagal, da se posvetovanja o tem zakonu za štiri tedne odložijo. In med živahnimi protesti Slovencev je večina ta predlog sprejela. Slovenci so Čehom klicali: „Pri Filipih se vidimo!“ To se nanaša na vodnogospodarski odsek, kjer so Čehi vladi predložili, kakor znano, zelo visoke račune. Kakor znano, je bila uzakonitev predloge o centralni zadružni blagajni pogoj, da je Slov. klub suspendiral obstrukcije.

Največ dela med odseki ima finančni, v katerem je na dnevnem redu „mali finančni načrt.“ Včeraj se je vršila razprava o predlogu poslanca Roškarija radi spremembe določil o kuhanju davka prostega žganja za gospodarsko domačo rabo, to je, zvišanje davka prostega žganja od 56 litrov na 112. Roškarijev predlog je bil z večino glasov odklonjen. Odsek je nadaljeval posvetovanje o vladni predlogi o alkoholnem kontingentu, glede olajšav pri kuhanju žganja za domačo rabo, pri izvozu itd. Pravijo, da je sprejem „malega finančnega načrta“ zagotovljen.

Szekely izstopil iz vladne stranke.

Bivši justični minister dr. Szekely je izstopil iz vladne stranke.

Protí Tiszi in Lukacsu.

V Aradu, volilnem okraju grofa Tisze, se je vršilo v nedeljo, dne 19. t. m., ljudsko zborovanje, na katerem so nastopili tudi opozicijski poslanci, in med njimi grof Apponyi. Zborovanje je sprejelo resolucijo, ki izreka grofu Tiszi nezaupanje in ga pozivlja, da naj odloži svoj mandat. V Temešvaru je imel poslanec Ludovik Navay, ki je pred kratkim izstopil iz vladne stranke zborovanje, na katerem je utemeljeval svoj izstop. Zborovanje je izreklo Lukacsu nezaupnico.

Raznoterosti.

Imenovanje. Minister za javna dela je imenoval inženirja Viktorja Turnška za učitelja v devetem činovnem razredu na državni obrtni šoli v Ljubljani.

Iz šolske službe. Provizorični šolski vodja v Soboti, Josip Kotnik, je imenovan za nadučitelja istotam.

Iz poštne službe. Poštni adjunkt J. Höbl v Gradcu je imenovan za poštarja na Muti.

Volitve v okrajni zastop slovenjebistriški. V pondeljek, dne 20. t. m., se je vršila volitev iz skupine veleposestva v okrajni zastop Slov. Bistrica. Izmed vseh volilcev — po veljavnem imeniku 39 — jih je prišlo volit samo 11 in so s pooblastili vred oddali samo 15 glasovnic. Izvoljeni so: Baumann J., Hartner J. v Poljčanah, Stieger, dr. Wiethaler, Weigel, grof Attems, Versolatti, vsi v Slov. Bistrici, Schager v Spodnji Poljskavi. Udeležba pri volitvi je bila zelo klaverna, ker Slovenci, oziroma somišljeniki Kmečke zveze, ki so še v imeniku volilcev ostali in niso bili na prizadevanje znanega Wiethalerja in Stiegerja iz imenika zbrisani, se niso volitve hoteli udeležiti. Če bi tudi volili in s svojimi kandidati v tej skupini prodrli, bi se itak okrajni zastop ne konstituiral, in sicer zaradi tega ne, ker bi se potem mesto Slovenska Bistrica zdržalo volitve, bi torej mestna skupina ne bila zastopana. Če trga Makole in Studence tudi ne bosta volila svojih zastopnikov, se tudi ne bo okrajni zastop konstituiral in pride gospodarit vladni komisar, kar je že davno potrebno. Vlada naj to odredi in naj napravi temu škandalozno slabemu gospodarstvu konec. Apelujemo na vlado, da se naj ozre na nas davkoplačevalce in naj bo vendar enkrat naklonjena kmetu trpinu ter nam vsem, ki tako velike okrajne doklade (50%) plačujemo. Vlada naj pazi, kako se z našim denarjem razkošno gospodari in kako se ga trosi za nepotrebne reči. V naprej pa opozarjamo še vlado, da nam ne postavi kot komisarja enega izmed gospodov, ki so bili že dozdaj v okrajnem odboru, ker to bi se reklo, kozla za vrtnarja postaviti, ampak prosimo za moža dobrega in vsestransko pravičnega gospodarja. Naši gospodje državni poslanci pa ne smejo prezreti te naše želje, ampak se naj na tozadevnem mestu za nas potrudijo, zakar jim že vnaprej izrekamo hvalo.

Doslednost pa taka. Narodna stranka ima v svojem programu tudi zahtevo po lastnem kulturnem svetu za Spodnji Štajer. Stranka, ki kaj da na svoj ugled, se mora svojega programa dosledno držati in ga skušati uveljaviti. Ne tako naši liberalci. Njihova strankarska zagrizenost je tako velika, da pozabijo na vse — na ljudstvo in na svoj program. Naši poslanci so od prvega pričetka zahtevali lastni kulturni svet za Slovenski Štajer. Zato so tudi večkrat nastopili proti centralistični kmetijski družbi, ki je največja ovira kulturnega sveta in ki tudi v poslovanju ni vedno pravična. Človek bi pričakoval, da bo to liberalcem po volji. Toda ne. Liberalci so nastopili kot najzgovornejši branitelji kmetijske družbe. Ti bojevnik za kulturni svet so pozabili na kulturni svet in napadajo sedaj združeni z nemškutarji in Nemci S. K. Z., ki dosledno vodi boj za postavljene cilje. Pa naj ne mislijo liberalci, da ljudstvo ne vidi njihove dvoobrazne, hinavske igre. Ko bo prišel čas, bodo dobili plačilo, kakoršno zaslužijo politični nepoštenjakoviči.

Užaljena samoljubnost. Marsikdo, ki mogoče ni naš pristaš, a vendar še narodno čuti, se začudeno vprašuje, iz kakega vzroka je začelo vodstvo liberalne stranke zopet tako glasno in kričeče povdarjati svoje protinarodno stališče. Glavni vzrok je popolna politična izprijenost, ki je vodilna sila v liberalni politiki. Precejšen delež na sramotnem sedanjem izdajstvu pa ima tudi užaljena samoljubnost liberalnih pravkov. V „Slov. Narodu“ od sobote prizna to brez ovinke neki blebetavi liberalni dopisnik. Tozadevni odstavek se glasi: „Klerikalci bi bili mnogo več dosegli, ako bi bili že leta 1910 stopili v dotiko ne le z naprednim poslancem dr. Kukovcem, temveč tudi z vsemi drugimi političnimi činitelji na Spodnjem Štajerskem.“ Ako bi bili tedaj naši poslanci šli dr. Kukovca in druge liberalne korifeje prosit za božjo voljo pomoči in bi bili potem naši poslanci plesali, kot bi jim milostno godel večnemščinar Kukovec, bi liberalci najbrže ne igrali sedanje grde vloge. Njihovi osebni samoljubnosti bi bilo zadoščeno, a to je pri njih punctum saliens. Najprvo egoistična samopašnost, osebna zaljubljenost, potem dolgo nič in še le ob koncu — narod, ljudstvo.

Dr. Kukovec — dr. Negri, par nobile fratrum. Našla sta se v bratski ljubezni oba velika „prijatelja“ poštenega slovenskega ljudstva, liberalni dr. Kukovec in nemškonacionalni dr. Negri. Najprvo je zagromel dr. Negri, ki se je na znanem zborovanju v Gradcu zakadil v neprijetno dr. Benkovičovo brošuro. V nedeljo mu je sledil dr. Kukovec. Kot pohleven, skromen zaveznik je udano prepustil svojemu nemškemu kolegu prvo besedo. Mogoče se iz kakega drugega vzroka, ker dr. Kukovec sedaj vestno sledi dr. Negrijevimi stopinjami. Svojo od dr. Negrija izposojeno modrost je pustil zasvetiti liberalni general v nedeljo na nekem shodu v Župelovcu pri Brežicah. In „Slovenski Narod“ prinaša zdaj že v dveh številkah dolgovozno dr. Kukovo kolobocijo, s katero je ba je moril brežiške in bizeljske liberalce, a še vedno ni konca. Ne da bi se spuščali v podrobnosti, samo pribijemo, da se dr. Kukovo argumentiranje v bistvu popolnoma krije z dr. Negrijevimi. Enaki ugovori tu in tam. Naš zadnji uvodnik velja v glavnem tudi za Kukoveca. Res, žalostno je in globoko smó padli, da pobijajo tak zgoj za narodne pravice se vršeci boj, kot je obstrukcija v deželnem zboru, združeni Nemci in slovenski (?) liberalci in z enakim orožjem. Fej takim narodnim izdajalcem!

„Stražo“ so hoteli potegniti liberalci s svojo vestjo o zvezi med nemškutarji, nemškimi nacionalci in liberalci, ki smo jo že kratko omenili v našem listu, tako trde sedaj v „Slovenskem Narodu.“ Da bi nas spravili na led, naročili so nam celo anonimni dopise. Vse jim ni nič pomagalo. Tako prebrisani smo vendar še vedno, da se od neumnih in nerodnih liberalcev ne bomo pustili vleči. Konec je tedaj ta, da je ostal liberalcem — dolg nos. Poleg tega jim je za vse večne čase ostal črni madež drgega narodnega izdajstva, kajti vsi liberalni dovpti (hm!) ne spravijo iz sveta dejstva, da delajo sedaj hiperradikalni Slovenci (?) in ultranacionalni Nemci proti slovenskemu ljudstvu roko v roki. Liberalci so hoteli nas potegniti, a jim je ostal — dolg nos. Ko bodo govorili ob času volitev še volilec, se bo ta nos tako podaljšal, da se ne bodo upali nikdar več v javnost. Potegnjeni bodo tako, da se bodo krvavo smejali nad svojo sramoto.

Mahnert ne gre. Kakor poroča včerajšnja „Marburgerca“, ostane Mahnert v Mariboru. Mož se je v zadnjem hipu premislil in odklonil baže tako častno mesto v Bonnu. Če bi bili hudomušni, bi rekli, da je bil cel ta Mahnertov odhod insceniran samo za to, da bi si Mahnert, ki tako nesebično odklanja častna mesta tam gori v daljnem Bonnu, priboril nazaj simpatije mariborskih protestantov in sploh Nemcev. Pravijo, da ima oče sina, ki ga je smatral že za izgubljenega, a se vrne, rajši. Pa naj bo že kakorkoli. Povemo samo: bali se nismo Mahnerta do zdaj, bojimo se ga ne tudi v bodoče. Če je njemu in njegovim luteranom prav, da ostane, je nam tudi.

Nemški „Volksrat“ za Spodnji Štajer. V soboto je imel na novo izvoljeni nemški „Volksrat“ za Sp. Štajer v Mariboru svojo prvo sejo. Za predsednika je bil zopet izvoljen dr. Delpin, advokat v Ormožu. V odboru so še: dr. Ambrožič iz Celja, Rus iz Maribora, Verničnik iz Karčovine, urednik Jahn, dr. Plachki iz Ptujja in trgovec Baumeister iz Maribora.

Štajersko.

Maribor. Klub Čehu v Mariboru vabi vse prijatelje in prijateljice Slovence k svojem prvem letošnjemu večeru, ki se priredi v nedeljo, dne 26. prosinca, ob 8. uri zvečer, v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru. Godba, petje, prosta zabava. Vstopnina 50 vin. za osebo. Dovedeni gostje so dobrodošli. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Slivnica pri Mariboru. Naše bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 26. t. m., s sodelovanjem Orlov narodno igro „Naša kri.“ Vabimo vse zavedne domačine in vrle sosede iz Frama in Hoč k prav obilni udeležbi. — Odbor.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. V nedeljo, dne 26. t. m., pridite, prijatelji poštene zabave, na veselico vseh slovenskih društev našega trga. Začetek zvečer ob 6. uri. Govori dr. A. Medved. Prostor pri Kodru.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Kaj manjka v našem trgu v temni noči? Gotovo svetilka na tovarnih vozovih, ki stojijo celo noč na cesti skoz trg. Kdo bo plačal ponesrečencem odškodnino? Lastnik voza (ali občina)? Cestno naredbo je treba strogo izvrševati.

Hoče. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi s pomočjo Dekliške zveze veselico v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah, s petjem in z igro. Dekleta vprizorijo šaljivo igro: „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“ s petjem. Kdor se hoče prav prijetno kratkočasiti in razveseliti, le naj pride. Stojšča 30 vin., sedeži 60 vin. Ker je čisti dobiček namenjen bralnemu društvu, se preplačila hvaležno sprejemajo. Pridite vsi prijatelji naše mladinske organizacije. Gledališka igra se ne bo ponavljala. Na svidenje!

Ljutomer. Slovenski obrtniki v Ljutomeru so del čistega dohodka svojega plesnega venčka, to je 46 K, podarili ubogim otrokom Franc Jožefove šole. Odbor podpornega društva te šole si šteje v prijetno dolžnost, da se blagim mladim ljubom za velikodušni dar najiskrenejše zahvali. Bog plačaj! Ostali del čistega dohodka je naložen v iste syrhe.

Celje. Za prihodnje zasedanje so izzrebani naslednji protniki: Andrej Stegenšek, posestnik, Teuče; Janez Pilič, posestnik Škofjavas; Jurij Strenčan, posestnik, Lava; Anton Stern, mesar Rogaška Slatina; Ignacij Rop, trgovec, Gornjigrad; Ignacij Fludernik, gostilničar, Ljubno; Dominik Bezenšek, trgovec, Frankolovo; Franc Vuser, župan, Sladkagora; Viktor Ziggrosser, vpokojeni nadoficijal v Rogatcu; Janez Berdnitsch, trgovec, Rogaška Slatina; Karol Teppej, industrijelec, Celje; Anton Petek, župan, Sv. Krištof; Simon Meglič, nadučitelj, Vransko; Andrej Hudovernik, posestnik, Velenje; Bl. Režabek, nadgozdar, Konjice; Franc Pototšchnig, tov. usnja, Slovenjgradec; Janez Pinter, župan, Zavrh; Anton Grosek, vpokojeni orožniški postajevodja, Pijovec; Franc Košenina, notarijski kandidat, Vransko; Jožef Marzidošek, župan, Zbelovškavas; Jožef Mahkovec, trgovec, Retje; Ivan Mastnak, krojaški mojster, Celje; Alojzij Cvahte, župan, Ličenca; Jož. Prisljan, trgovec, Gornjigrad; Jožef Vrečko, trgovec, Zgornja Sušica; Julij Šimeček, posestnik, Staravas; Jožef Skaza, veleposestnik, Velenje; Franc Schauer, grajščak, Brode; Florijan Ralen, posestnik, Spodnje Gorče; Franc Delakorda, posestnik, St. Janž na Vin. gori; Mihael Jošt, posestnik, Gotovlje; Viktor Hauke, hotelir, Šoštanj; Anton Verbič, trgovec, Sevnica; Franc Pikel, trgovec, Sv. Pavel pri Preboldu; Matija Jeraj, posestnik, Nizka; Ignacij Jekl, krojaški mojster, Vojnik. Nadomestni protniki: Jožef Steiner, sedlar, Zalec; Jurij Krašovec, trgovec, Zalec; Jožef Jarmer, lesni trgovec, Celje; Franc Kincl, gostilničar, Sv. Jurij ob južni železnici; Janez Suppan, mesar, Celje; Rudolf Costa-Kohn, tovarnar, Celje; Ant. Majcen, posestnik, Sv. Marijeta; Florijan Vrečko, posestnik, Škofjavas; Anton Kossar, ključavničarski

Gradec. Slovensko katoliško izobraževalno društvo „Kres“ v Gradcu vabi na predpustno veselico v nedeljo, dne 26. t. m., v dvorani restavracije „Gold. Stern, Sparbersbachgasse 65, Spored: 1. Tamburanje društvenega tamburaškega zbora. 2. V. Vodopivec: „Bratje v kolo“, mešan zbor. 3. I. Ovirik: „Rožmarin“, mešan zbor. 4. Po Žirovniku: „Venček narodnih pesem“, mešan zbor. 5. „Feldbebel Kanon“, komični prizor. 6. Dr. Krek: „Tri sestre“, igra v 3 dejanjih. 7. „Vesela postopača“, komični prizor s petjem. Besedilo zložil Maks Koch. Godbo Adolf Spahn. Prosta zabava s šaljivo pošto, kupleti, petjem in tamburanjem. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Predprodaja vstopnic v društvenih prostorih po 50 vin., pri blagajni na dan veselice 60 vin. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Ponikva. Kmetijsko bralno društvo na Ponikvi priredi v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah igri: „Mojstra Križnika božični večer“ in „Křemar pri zvitem rogu.“ Ponkovski fantje so še vselej častno rešili svoje vloge in tudi sedaj ne bodo zaozabili. Sodelujeta ženski in nov tamburaški zbor. Pridite polnoštevilno!

Petrovče. Društvo „Gospodar“ v Petrovčah prijazno vabi na svoj XII. občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah, in sicer v zgornjih prostorih gostilne gospoda Karola Teržana. Na vsporedu je: govor o gospodarstvu, poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja ter volitev odbora. Po zborovanju šaljiva tombola. Zborovanje kratkočasijo domači tamburaši. — Odbor.

Gostilna,

dobro idoča, s trgovino vred na najpometnejšem kraju v najbližji okolici mesta Celje, z vso gospodarsko opravilo, hlevi, konji, vozovi, travniki itd. se takoj proda zelo poceni, vse skupaj za 32.000 kron. Kje, pove upravništvo tega lista. 15

Služba organista In cerkvenika

se razpisuje v Svätini. Nastop 15. februarja 1913. 18

Gostilna „Pri grozdu“

(Prenovljena)

Izvrstne, novo oremljene sobe za tuje. - Priznana dobra kuhinja. - Izborna, raznovrstna vina. — Vsak čas kopelj v hiši.

Si parla italiano. On parle francais. English spoken.

Vincenc Spatzek, lastnik.

Golšča

se zamore v nekaterih dneh brez vsakih zdravil odstraniti. Zahtevajte naš prospekt ter priložite znamk za 20 vinarjev. »Paracelsus tovarna kemičnih predmetov, Sternberg«, Moravsko. 17

Slaščičarskega učenca

sprejme takoj v uk Em. Ilich, slaščičar v Mariboru, Gosposka ulica 38. 10

Važno za ženine in neveste!

Zaradi prezidave moram izprazniti prostore, prodam torej vsa pohištva nizko pod lastno ceno, kot elegantna pohištva za spalne sobe in obednice, elegantne pisalne mize itd. od najpreprostejše do najfinejše izpeljave. **Neverjetno poceni!**

Josip Kolarič, mizarski mojster
v Mariboru, Franc Jožefova cesta št. 9.

Voščene sveče!

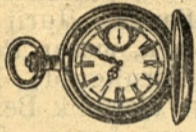
Za Svečnico priporočam velečastiti duhovščini svojo bogato zalogo vseh vrst

voščenih sveč in voščenk,

kilogram po 4 krome. Vzajemv plačilo tudi vosek, ki se je odcedil in odpadel od sveč in sicer kilogram po 2 kroni. Razpošiljam zabožke s tukaj plačano poštnino za vsako pošto in železniško postajo.

Da točno postrežem velečastiti duhovščini, imam v zalogi vse vrste mili-sveč in namiznih sveč. Se priporoča

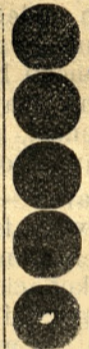
Franjo Duchek, poprej Jožef Dufek
svečar v Mariboru.

Pozor ure!

Velika zaloga ur, dragece-rosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni. Tudi na obroti ilustri. svet zasten/Granofone od 20 do 200 K. Niklasta remont-ura K 960 Pristna srebrna ura 7- Original omega ura 18- Stabljaka ura 9- Budiljka, niklasta 9- Oročni prstan 2- Srebrne verižice 3- Vedetna jamstva 3- Nasl. Dietinger 447 Theod. Fehrenbach urar in občar 447 Maribor, Gosposka ulica 38. Tujcem zlatina in srebra.

Zastoni

dobe gostilničarji nov in dober **GRAMOFON**; zraven še tudi 15 dvojnih igralnih ploščic in 1000 komadov iglic. Natančnejša pojasnila daje Jos. Küttner, Maribor Koroska cesta 17. 2

»Straža« je najuglednejši spodnještajski list, ki se zelo mnoga čita zato je inseriranje v njem zelo uspešno.

XXXXXXXXXXXXX
Inseriranje v »Straža« je ceno, ker hočemo iti na roko slovenskemu trgovstvu in obrtništvu zato poslužite se ugodne prilike.

Le pristna s to le 61

varstveno znamko Rösler-Jeva

voda za zobe

je najboljša za zobe. Dobi se povsod. Steklenica 72 h.

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 MARIBOR

lastna hiša

ima najboljše stroje, črkostavne stroje z lastnim električnim obratom, najnovejše črke in moderne obrobke ter se priporoča, da napravi vse v nje stroko spadajoče reči kakor:

časnike, knjige, brošure, računske sklepe, združna in društvena pravila, nadalje za posojilniške, občinske, šolske, župnijske in druge urade uradne zavitke z natisom in glave pri pismih, kakor tudi za obrtnike in trgovce, krčmarje, društva in zasebnike: pisma, ovitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, jedilnike, vabila, plesne rede, vsprejemnice, zaročna naznanila in pisma, vizitnice in napisnice, plakate in naznanilne cedulje itd.

Diplome za častne občane in ude društev v primerni velikosti in olepšavi. Parte in žalostinke v najlepši opravi.

Vsa naročila se najhitreje in ceno izvršujejo.

Prodajalnica tiskarne sv. Cirila

priporoča svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike, notarje, društva in zasebnike. Priporoča tudi pisalne potrebščine, kakor, črnilo, peresa, svinčniki, radirke, ravnila, tintnike itd. Raznovrstni papir, kancelijski, pisemski v zavitkih, kasetah, papir za sekirice (notni papir). — Trgovske knjige v raznih velikostih. Spominske knjige (Poesie). Knjige za slike (Photographie-Album) itd. — Istotako se priporočajo raznovrstni molitveniki kakor:

Venec pobožnih molitev in sv. pesmi, Sveto opravilo, Malo sv. opravilo, Hodi za Kristusom, Hoja za Marijo, Marija žalostna mati, Družbine ali Dekliške bukvice, Ključek nebeški, Prijatelj otroški, Večna molitev na čast presv. R. Telesu, Šmarnice jeruzalemskega romarja, Ordo providendi. Premišljevanje o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa, Duhovni vrtec ali molitvenik za katol. mladež, Marija, mati dobrega sveta, Vrtec sv. devišstva itd. — V zalogi ima tudi raznovrstne druge knjige n. pr.: Katekizem o zakonu, Katoliška liturgika, Pobožni ministrant, Občna metafizika, Razlaga velikega katekizma, A. M. Slomška zbrani spisi, Obrednik za organiste, mali ročni Officium defunctorum, Sv. birma, Marijino življenje in druge. — Dobe se tudi križi, stenski, nikljasti leseni razne velikosti in cene. — Svetinje iz aluminija, Srca Jez. in Mar., Naše ljube Gospé, Čistega Spočetja. Posebno se priporočajo svetinje, ki se lahko nosijo namesto raznih škapulirjev, kakor tudi za Marijine družbe. Rožni venci, leseni in koščeni, kokus, biserni in srebrni po raznih cenah; tudi križci za rožne vence.